

Z A P I S N I K

sa 24. sjednice Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore, održane 10. oktobra 2022. godine

Sjednica je počela u 10 sati.

Sjednici je predsjedavala Božena Jelušić, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovali/e i član/ice Odbora: Jelena Božović, Budimir Aleksić, Zdenka Popović, Tamara Vujović i Dragica Sekulić.

Saglasno članu 65 stav 2 Poslovnika Skupštine, odsutnog člana Maksima Vučinića zamijenila je poslanica Branka Bošnjak.

Sjednici nijesu prisustvovala članice Odbora: Vesna Pavićević, Lidija Kljajić, Nela Savković Vukčević i Aleksandra Vuković.

Sjednici su, po pozivu, prisustvovali: Goran Đurović, ministar ekonomskog razvoja i turizma, Olivera Vukajlović, generalna direktorica Direktorata za unapređenje konkurentnosti u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma, Snežana Pekić, šefica kabineta ministra ekonomskog razvoja i turizma, dr Igor Galić, direktor Instituta za javno zdravlje Crne Gore, dr Borko Bajić, pomoćnik direktora za medicinska i javnozdravstvena pitanja, dr Adrijana Vujović, načelnica Odjeljenja za organizovane skrining programe odrasle populacije, prof.dr Branislav Radulović, senator Državne revizorske institucije, Blažo Savković, načelnik Sektora II, Svetlana Brajović, državna revizorka, Ivana Živković, direktorica Direktorata za javno zdravlje u Ministarstvu zdravlja, dr Sanja Čejović, Klinički centar Crne Gore i dr Sanja Lekić, Klinički centar Crne Gore.

Za sjednicu je usvojen sljedeći

D N E V N I R E D:

1. Konačan izvještaj DRI o reviziji uspjeha „Uspješnost sprovođenja Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke“;
2. Strategija razvoja ženskog preduzetništva Crne Gore 2021-2024. godine; sa Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja ženskog preduzetništva Crne Gore 2021-2024, za 2021. godinu, i
3. Tekuća pitanja.

Prije prelaska na rad po utvrđenom dnevnom redu, Odbor je usvojio zapisnik sa 23. sjednice Odbora.

Prva tačka - Konačan izvještaj DRI o reviziji uspjeha „Uspješnost sprovođenja Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke“

Prof.dr Branislav Radulović, senator Državne revizorske institucije, saopštio je da je vrhovna državna revizija, u okviru svog srednjoročnog plana za revizije uspjeha, koji se odnosi na sprovođenje 17 ciljeva Programa Održivog razvoja UN – Agenda 2030, u okviru cilja 3 – *Zdravlje i blagostanje* čija realizacija treba da na nacionalnom nivou obezbjedi *promovisanje zdravog života i dobrobiti svih ljudi, svih životnih doba*, sprovela reviziju i objavila izvještaj „Uspješnost sprovođenja Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke“. Revizija je imala za cilj da ocjeni da li se Nacionalni program za rano otkrivanje raka dojke sprovodio na uspješan način tokom perioda obuhvaćenog revizijom (januar 2016 – januar 2020. godine) i sprovedena je u

Ministarstvu zdravlja, Institutu za javno zdravlje Crne Gore, Kliničkom centru Crne Gore, domovima zdravlja Podgorica, Danilovgrad, Kolašin i Cetinje (četiri opštine u kojima se sprovodio skrining program) i Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore. Vrhovna državna revizija ocijenila je da zdravstveni sistem nije obezbijedio osnovne predušlove za uspješno sprovođenje Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke. U periodu od donošenja Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke 2010. godine, pa do njegovog sprovođenja 2015. godine, nije obezbijedena potrebna oprema i kadrovi, nije uspostavljen registar skrininga, nijesu donijete potrebne procedure kojima se jasno definišu obaveze i odgovornosti svih učesnika u programu i nije uspostavljen odgovarajući sistem prikupljanja i upravljanja podacima. Takođe, u toku sprovođenja Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke nije obezbijedeno da 70% populacione grupe bude pozvano u skrining program dojke, iako je programom kao cilj bilo definisano da minimum 70% žena starosne dobi 40 do 69 godina bude obuhvaćeno ovim programom. Jedan od osnovnih problema u sprovođenju Nacionalnog programa je nedovoljan broj motivisanih i edukovanih izabranih ljekara koji bi učestvovali u skrining programu. Ministarstvo zdravlja nije obrazovalo koordinaciono tijelo za organizaciju, stručno praćenje i kontrolu kvaliteta programa mamografskog skrininga, a Institut za javno zdravlje Crne Gore nije bio u mogućnosti da izvrši evaluaciju programa, jer nijesu bili obezbijedeni potrebni podaci, odnosno nije bio uspostavljen registar skrininga raka dojke. Nalazi revizije pokazali su da je Nacionalni program za rano otkrivanje raka dojke donesen u junu 2010. godine, bez jasno definisanog perioda važenja. Sprovođenje Nacionalnog programa počelo je 23. decembra 2015. godine u četiri opštine na teritoriji Crne Gore (Podgorica, Danilovgrad, Cetinje i Kolašin) i iz toga proizilazi da Nacionalni program za rano otkrivanje raka dojke nije bio nacionalni jer se nije sprovodio na cijeloj teritoriji Crne Gore. Na osnovu dostupnih podataka utvrđeno je postojanje rizika da su, osobama pozvanim u skrining, uglavnom predstavljeni samo pozitivni aspekti skrininga, ignorišući bilo kakvu negativnu stranu, kako bi se povećala stopa odaziva i osigurala uspješnost programa ranog otkrivanja. Takođe, studija izvodljivosti programa za rano otkrivanje raka dojke nije rađena. Navedeno je da tri rendgen tehničarke koje su edukovane u Sloveniji ne rade na skrining mamografiji (samovoljno su se isključile), tako da funkciju rendgen tehničara obavlja kadar sa srednjom stručnom spremom drugog profila ili nedovoljno obučan za obavljanje ovog posla. U trenutku donošenja i otpočinjanja sprovođenja Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke nije postojao razrađeni Registar za rak (prvi godišnji Izvještaj Registra malignih neoplazmi u Crnoj Gori za 2013. godinu je publikovan 2018. godine). Prije otpočinjanja i tokom sprovođenja Nacionalnog programa nije uspostavljen registar skrininga kao način adekvatnog praćenja ispitanica. Institut za javno zdravlje Crne Gore, dinamikom dostavljanja procjene sredstava namjenjenih izvršavanju Nacionalnog programa, nije omogućio da se potrebna sredstva odobravaju svake godine u proceduri donošenja državnog budžeta, odnosno budžeta Fonda za zdravstveno osiguranje (FZO) Crne Gore za određenu fiskalnu godinu. Sredstva planirana za realizaciju Nacionalnog programa isplaćivana su iz budžeta Fonda za zdravstveno osiguranje sa Programa – Zdravstvene institucije, račun 4311 – transferi za zdravstvenu zaštitu. Prilikom procjene troškova potrebnih za sprovođenje skrininga raka dojke, Institut za javno zdravlje nije imao informacije o iznosu opredijeljenih sredstava za sprovođenje preventivnih programa iz budžeta FZO, čime je bilo otežano planiranje i procjena troškova. U prve dvije godine pozvano je samo 40,41% ciljne grupe, što je mnogo manje od evropskog indikatora kvaliteta skrininga po kome je procenat žena koje su pozvane da učestvuju u skriningu 70%, dok je poželjna vrijednost 75%. Takođe, nije obezbijedeno da sve žene kojima je nalaz mamografije u prvom pregledu bio negativan budu pozvane da ponove mamografiju. Razlozi su dvojaki - izostanak pozivanja žena

u novi ciklus skrininga od strane izabranih doktora, ali i slučajevi neodazivanja žena na upućene pozive. Usljed ovih činjenica vrhovna državna revizija je u svom izvještaju, koji sadrži deset preporuka Ministarstvu zdravlja i Institutu za javno zdravlje Crne Gore, ocijenila da bi trebalo kreirati novi nacionalni program koji bi se sprovodio na cijeloj teritoriji Crne Gore.

Svetlana Brajović, državna revizorka, predstavila je preporuke koje su upućene Ministarstvu zdravlja i Institutu za javno zdravlje Crne Gore kao glavnim nosiocima realizacije Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke. Preporuke su podijeljene u grupe, odnosno po definisanim pitanjima po kojima su predstavljeni nalazi revizije. Prva grupa preporuka odnosi se na *ostvarene preduslove za sprovođenje Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke*. Po tim preporukama, neophodno je da Ministarstvo zdravlja obezbijedi da se izvrše potrebne analize, formiraju potrebna tijela, donesu potrebna akta i identifikuju neophodni preduslovi koji trebaju biti ostvareni prije otpočinjanja sprovođenja Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke. Preporučeno je Ministarstvu zdravlja da informacije o sprovođenju Nacionalnog programa u periodu januar 2016 – januar 2020. godine uzme kao polaznu osnovu za izradu neophodnih analiza. Druga i treća preporuka odnosi se na potrebnu opremu i kadar. Ministarstvo zdravlja treba da obezbijedi, prije otpočinjanja Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke, opremu za njegovu uspješnu realizaciju, odnosno digitalne mamografe koje, po saznanjima iz revizije, Crna Gora posjeduje svega dva. Jedan je instaliran u Kliničkom centru Crne Gore, a drugi u prostorijama Doma zdravlja Podgorica. Ministarstvo zdravlja i Institut za javno zdravlje Crne Gore u cilju obezbjeđenja neophodnog kadra treba da obezbijede neophodne edukacije i donesu potrebne akte kojima će se precizno definisati obaveze i odgovornosti svih učesnika u sprovođenju Nacionalnog programa. Preporučuje se da se sa osobljem, koje se edukuje za rad na potrebnoj opremi, potpišu odgovarajući ugovori, kako bi se obezbijedilo njihovo učešće tokom sprovođenja Nacionalnog programa. Takođe, Ministarstvo zdravlja i Institut za javno zdravlje Crne Gore treba da obezbijede uspostavljanje razrađenih i funkcionalnih Registra za rak i registra skrininga raka dojke prije otpočinjanja sprovođenja Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke. Registar za rak vodi samo jedan ljekar (dr Rajko Strahinja) kao jedini zaposleni u Registru, i uspio je, uprkos svim problemima u funkcionisanju Registra, da sačini prvi Izvještaj Registra malignih neoplazmi. Ovaj izvještaj je omogućio stručnoj i laičkoj javnosti da po prvi put ima podatke o opterećenju malignim neoplazmama kod stanovnika Crne Gore. Između ostalog, Ministarstvu zdravlja i Institutu za javno zdravlje Crne Gore preporučeno je uspostavljanje veza sa Centralnim registrom stanovnika i drugim bazama podataka kako bi se omogućio potrebni obuhvat skrininga. Ministarstvo zdravlja treba da obezbijedi da zdravstvene ustanove u kojima se sprovodi skrining potrebne podatke unose u sistem i vode potrebne evidencije. Takođe, treba da obezbijedi odgovarajuću kontrolu kvaliteta prilikom sprovođenja Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke, kao i odgovarajući sistem prikupljanja i upravljanja podacima kako bi se omogućila evaluacija i kvalitetno izvještavanje o sprovođenju Nacionalnog programa. U toku sprovođenja Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke Ministarstvo zdravlja treba da preuzima aktivnosti kako bi svi učesnici u skriningu dali odgovarajući doprinos ostvarivanju planiranih rezultata. Institut za javno zdravlje Crne Gore treba da blagovremeno vrši i Ministarstvu zdravlja dostavlja procjenu sredstava neophodnih za Nacionalni program za rano otkrivanje raka dojke. Povodom datih preporuka Državna revizorska institucija naložila je subjektima revizije da dostave Akcioni plan za realizaciju preporuka do 26. oktobra 2022. godine i Izvještaj o preduzetim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama do 27. marta 2023. godine.

Dr Sanja Lekić, onkološkinja Kliničkog centra Crne Gore, dala je dodatna pojašnjenja i saopštila da se primarna prevencija odnosi na uticaje na faktore rizika i radi se u najranijoj dobi, a sekundarna prevencija se odnosi na rano otkrivanje bolesti i vrši se u dva segmenta. Prvi segment je da se u opštoj populaciji žene usmjeravaju na preventivne preglede i drugi segment tzv. skrining programi u zdravoj populaciji žena, odnosi se na određenu životnu dob i vrši se u sklopu javnog zdravstva. Istakla je da je važno što je predočeno koji su nedostaci programa i da treba raditi na dodatnim edukacijama, te da je trebalo pozvati i izabrane ljekare kako bi se čulo koji su razlozi njihove nemotivisanosti za sprovođenje ovog skrininga.

Dr Ivana Živković, direktorica Direktorata za javno zdravlje u Ministarstvu zdravlja saopštila je da Ministarstvo zdravlja već radi na ispunjavanju preporuka Državne revizorske institucije. Ministarstvo će pokrenuti još dva skrininga – skrining karcinoma debelog crijeva i skrining raka grlića materice. Takođe, Ministarstvo zdravlja je obezbijedilo skoro pola miliona eura za kupovinu dva digitalna mamografa – jedan za bolnicu u Beranama, a drugi u Kotoru. Saopštila je da je Ministarstvo zdravlja formiralo Radnu grupu za izradu velike nacionalne strategije za nezarazne bolesti u kojoj će kompletna onkologija zauzeti značajno mjesto.

Dr Igor Galić, direktor Instituta za javno zdravlje Crne Gore predstavio je dosadašnje kao i buduće aktivnosti Instituta za javno zdravlje Crne Gore. Saopštio je da su zbog korone svi kapaciteti zdravstva bili usmjereni na rješavanje te vanredne situacije. Institut za javno zdravlje započeo je niz aktivnosti za otklanjanje uočenih nedostataka u sprovođenju Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke, koji su prepoznati u izvještaju Državne revizorske institucije. Između ostalog, Institut za javno zdravlje preporučio je Ministarstvu zdravlja nabavku neophodnih aparata za obavljanje skrining programa. Predloženo je da novim programom za rano otkrivanje raka dojke budu obuhvaćene i žene koje nemaju izabranog doktora, što ranijim programom nije bilo obuhvaćeno, kako bi se izbjegla dodatna diskriminacija. Saopštio je da je u planu potpisivanje memoranduma sa Agencijom za zaštitu ličnih podataka i Ministarstvom zdravlja, jer je neophodno da postoje kvalitetni i validni podaci da bi Institut mogao da nadzire proces i vrši evaluaciju. Takođe, saopštio je da informacioni sistem nije jedinstven za sve segmente zdravstvene zaštite (primarni, sekundarni, tercijalni nivo i privatne ustanove), što predstavlja dodatni problem, te je Institut za javno zdravlje pokrenuo proces uvezivanja podataka, što je naporan proces.

U diskusiji su kroz komentare učestvovali/e: Božena Jelušić, predsjednica Odbora, Zdenka Popović, Jelena Božović, Tamara Vujović i Dragica Sekulić, članice Odbora, dr Sanja Čejović radiološkinja u Kliničkom centru Crne Gore i dr Adrijana Vujović, načelnica Odjeljenja za organizovane skrining programe odrasle populacije u Institutu za javno zdravlje Crne Gore.

Tokom diskusije ukazano je da nijesu bili obezbijeđeni preduslovi za sprovođenje Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka dojke. Istaknuto je da u narednom nacionalnom programu, koji treba donijeti što prije, treba promijeniti način na koji se žene pozivaju na skrining. Dr Adrijana Vujović, načelnica Odjeljenja za organizovane skrining programe odrasle populacije u Institutu za javno zdravlje Crne Gore, saopštila je da je u ciljnoj populaciji, od 50 do 69 godina, evidentirano 74.461 žena. Timovi izabranih ljekara pozvali su njih 27.274, odnosno 37 odsto. Pozivu se odazvalo 97 odsto, što je pozitivno ocijenjeno, kao znak da su žene raspoložene za preglede. Takođe, pojasnila je da nijesu snimljene sve žene koje su pozivane, i da su morale da prođu eliminacioni upitnik. Potvrđan odgovor na pitanje da li postoji promjena na dojci, pacijentkinju isključuje iz skrininga i onda ide u redovnu dijagnostiku. Samo one koje su naizgled zdrave imaju pravo na učestvovanje u skriningu. Podaci pokazuju da je na digitalnom mamografu snimljeno njih 48,88 odsto, odnosno 12.859 žena. Urađeno je 388 biopsija i otkriveno 114 kancera u ranoj fazi. Članice

Odbora saglasne su da iako program nije bio dovoljno uspješan, ne može se smatrati neuspješnim.

Nakon diskusije, doneseni su sljedeći zaključci koji će se uputiti Ministarstvu zdravlja, Institutu za javno zdravlje Crne Gore, Kliničkom centru Crne Gore i Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore:

1. S obzirom da je Vlada Crne Gore - Ministarstvo zdravlja, u junu 2010. godine donijela Nacionalni program za rano otkrivanje raka dojke, sa ciljem smanjenja smrtnosti žena od raka dojke, a Nacionalni program nije sproveden u svim opštinama Crne Gore, potrebno kreirati novi Nacionalni program koji će se sprovoditi na cijeloj teritoriji Crne Gore.

2. Karakter nalaza u predmetnoj reviziji nalaže da subjekti revizije, u skladu sa članom 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, do 26.10.2022. godine dostave DRI Akcioni plan za realizaciju preporuka DRI. Prema nalazu revizije, do 27.03.2023. godine, Državnoj revizorskoj instituciji treba dostaviti i Izvještaj o preduzetim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama, Takav Izvještaj treba dostaviti i skupštinskim Odborima za zdravstvo, rad i socijalno staranje, kao matičnom odboru, i Odboru za rodnu ravnopravnost, kao zainteresovanom odboru.

Predsjednica Odbora Božena Jelušić, predložila je da se tač. 2 i 3 dnevnog reda razmotre kao jedna tačka, s obzirom na neodvojivost Strategije razvoja ženskog preduzetništva Crne Gore 2021-2024. godine od Izvještaja o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja ženskog preduzetništva Crne Gore 2021-2024, za 2021. godinu, što je i prihvaćeno.

Druga tačka – Strategija razvoja ženskog preduzetništva Crne Gore 2021-2024. godine sa Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja ženskog preduzetništva Crne Gore 2021-2024, za 2021. godinu;

Goran Đurović, ministar ekonomskog razvoja i turizma je istakao da, kada je u pitanju Strategija razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori za period 2021-2024. godine, podaci govore o znatno manjem učešću žena u preduzetništvu u odnosu na muškarce u Crnoj Gori, što stvara značajnu zabrinutost zbog neracionalne upotrebe ljudskog kapitala i rodne dimenzije razvoja. Mnistarstvo je kroz podršku ženskom preduzetništvu pružilo snažan, institucionalni doprinos postizanju ciljeva održivog razvoja. Realizacijom Strategije želi se uticati na ekonomsko osnaživanje žena, jačanje konkurentnosti ženskog preduzetništva i efektivnu javnu politiku koja promovise i podržava žensko preduzetništvo. Naveo je Strateške ciljeve i to: izrada ambijenta povoljnog za održivi razvoj ženskog preduzetništva, obezbjeđivanje boljeg pristupa finansijama i jačanje konkurentnosti ženskog biznisa, zagovoranje interesa i pozicioniranost žena preduzetnica. Takođe, istakao je da se realizacijom Strategije želi uticati na ostvarivanje sljedećih rezultata: povećanje stope preduzetničke aktivnosti među ženama, povećanje učešća preduzetnica-vlasnica preduzeća u ukupnom broju preduzeća, povećanje broja žena koje zauzimaju menadžerske i upravljačke pozicije u preduzećima, povećanje stope zaposlenosti žena, povećanje sektorske i tržišne diversifikacije preduzeća u vlasništvu žena preduzetnica, transformacija mikro preduzeća žena preduzetnica ka malim i srednjim preduzećima. Po podacima Uprave prihoda i carina 2011. godine u Crnoj Gori samo 3.021 (16%) preduzeća bilo je u većinskom ženskom vlasništvu, dok u januaru 2022. godine ova brojka iznosi 8.462 preduzeća (24,45%). Predstavljajući Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Strategije za razvoj ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2021-2024. za 2021. godinu, ministar ekonomskog razvoja i turizma, saopštio je da Izvještaj predstavlja analizu ostvarenih

operativnih ciljeva, mjera i aktivnosti definisanih godišnjim Akcionim planom. Istakao je jedne od ključnih rezultata iz Izvještaja i to: visoku pozicioniranost Crne Gore u Izvještaju SME Polisi Indeks (Small and Medium-Sized Enterprises-SME Policy Index) za Zapadni Balkan i Tursku, u kojem je Crna Gora zauzela drugo mjesto kada je u pitanju sprovođenje politike ženskog preduzetništva; od ukupno 74 aktivnosti predviđenih Akcionim planom za 2021. godinu, 65 aktivnosti je u potpunosti uspješno realizovano ili se realizuje u kontinuitetu, dok 9 planiranih aktivnosti nije realizovano, što predstavlja 88% ispunjenosti ukupno planiranih aktivnosti predviđenim Akcionim planom; u pogledu utroška finansijskih sredstava od ukupno planiranih 2.627.100,00€ za realizaciju aktivnosti definisanih Akcionim planom, realizovano je ukupno 9.090.361,62€, što predstavlja odstupanje od 6.463.261,62€ do kojeg je u najvećoj mjeri došlo jer je Investiciono-razvojni fond Crne Gore dodijelio 7.400.000€ kredita za žene, a zbog politike institucije, ista nijesu bila navedena kao planirana sredstava za realizaciju Akcionog plana. Kada je riječ o izvorima finansiranja od ukupno planiranih 1.426.100€, realizovano je 7.843.264,62€ budžetskih sredstava, što ujedno predstavlja i najveći izvor finansiranja definisanih aktivnosti. Do značajnog povećanja je došlo usljed aktivnosti Investiciono-razvojnog fonda, a koje nijesu bile obuhvaćene Akcionim planom. Takođe, istakao je ključne efekte Izvještaja, i to: ekonomsko osnaživanje žena, jačanje konkurentnosti ženskog preduzetništva i efektivna politika koja promovise i podržava žensko preduzetništvo.

U diskusiji su kroz komentare učestvovali/e: Božena Jelušić, predsjednica Odbora, Zdenka Popović, Jelena Božović, Tamara Vujović i Dragica Sekulić, članice Odbora i Olivera Vukajlović, generalna direktorica Direktorata za unapređenje konkurentnosti u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma.

Tokom diskusije ukazano je da je postignut određeni napredak kada je u pitanju žensko preduzetništvo i u odnosu na 2011. godinu, jer su žene sada vlasnice više od 24% preduzeća, što je i dalje ispod evropskog i svjetskog standarda. Istaknuto je da su žene i dalje u velikoj mjeri zastupljene u neformalnoj ekonomiji i mišljenja su da je neophodno donijeti stimulatívne mjere kako bi žene formalizovale svoje poslove i izašle iz „sive“ zone. Istaknuto je da je potrebno oformiti timove koji će ženama pomoći da apliciraju za finansijsku podršku kod svjetskih fondova. Takođe, ukazano je na neophodnost donošenja zakona o kreditno garantnom fondu. Članice Odbora, saglasne su da je potrebno dodatno promovisati Program za unapređenje konkurentnosti kako bi bio vidljiviji ženama.

Nakon diskusije, predsjednica Odbora Božena Jelušić konstatovala je da je Odbor razmotrio Strategiju razvoja ženskog preduzetništva Crne Gore 2021-2024. godine sa Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja ženskog preduzetništva Crne Gore 2021-2024, za 2021. godinu.

Četvrta tačka - Tekuća pitanja

U okviru ove tačke dnevnog reda predsjednica Odbora je informisala članove/ice Odbora da je:

- predsjednica Odbora održala 14. septembra 2022. godine sastanak sa ekspertkinjama Misije OEBS- a Sanjom Elezović i Oliverom Komar povodom izrade upitnika za provjeru orodnjenosti zakonskih akata sa primjerima ex-post analize četiri odabrana zakona (Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju, Zakon o turizmu i ugostiteljstvu, Zakon o nasljeđivanju i Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru);

- predsjednica Odbora održala 20. septembra 2022. godine sastanak sa predstavnicima SIGMA-e, Matinom Sinklerom (Martin Sinclair) i Bjankom Breteše (Biancom Brétéché);

- prvi sastanak Međuresorske radne grupe za implementaciju Akcionog plana za primjenu Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 - žene, mir i bezbjednost (2019-2022) održan 21. septembra 2022. godine, kojem je prisustvovala Jelena Božović, članica Odbora. Izveštaj sa sastanka poslat je elektronskim putem članovima/icama Odbora;

- predsjednica Odbora održala sastanak, 28. septembra 2022.godine, sa predstavnicima WTO (Svjetske banke); Tema sastanka bila je „Napredak postignut u podsticanju rodne ravnopravnosti i preostalim izazovima u daljem unapređenju rodne ravnopravnosti u zemlji, sa ciljem ažuriranja Procjene rodne ravnopravnost, aktivnosti koju redovno sprovodi Svjetska banka“;

- Inicijativa mladih s invaliditetom Boke/Initiative of Youth with Disabilities of Boka, u saradnji i uz donaciju Ministarstva ljudskih i manjinskih prava i Trag fondacije, 12. i 13. septembra 2022. godine organizovala je edukativnu radionicu sa zainteresovanim stranama u oblastima rodne ravnopravnosti i prava OSI. Radionica je dio projekta pod nazivom: „Govorimo o nasilju i diskriminaciji žena s invaliditetom“. Sastanak je pratio sekretarijat Odbora. Informaciju sa sastanka poslat je članicama/ovima Odbora u elektronskoj formi.

Sjednica je završena u 13 sati i 30 minuta.

SEKRETARKA ODBORA

Angelina Šaranović, s.r.

PREDSJEDNICA ODBORA

Božena Jelušić, s.r.